

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина
Ірина ІВАЦУК

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ»

ступінь вищої освіти – «магістр»

галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»

спеціальність – 242 «Туризм»

освітньо-професійна програма – «Міжнародний туризм»

Кафедра міжнародного туризму і готельного бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Разом (год.)	СРС (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	150	96	2
заочна	1	2	8	4	-	-	150	138	2

Тернопіль – ЗУНУ, 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування, затвердженої Вченою Радою ЗУНУ (протокол №1 від 29.08.2023 р.).

Робочу програму склала доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу, к.е.н., доцент Кондрацька Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу, протокол №1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри міжнародного

туризму і готельного бізнесу, к.е.н., доцент

Оксана ГУГУЛ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 242 Туризм, протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
Туризм, к. е. наук, доцент

Оксана ГУГУЛ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ТУРИЗМІ»

1. Опис дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі»

Дисципліна – «Креативний менеджмент в туризмі»	Напрямок підготовки, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»	Вибіркова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 242, «Туризм»	Рік підготовки: 1 Семестр: 2
Кількість змістовних модулів – 3	Ступінь вищої освіти - магістр	Лекції: 30 / 8 год. Практичні заняття: <i>Денна</i> – 30 / 8 год.
Загальна кількість годин – 150 год.		Самостійна робота: 100 / 138 Тренінг – 4 год. Індивідуальна робота <i>Денна</i> – 5 год.
Тижневих годин - <i>4 год.</i> з них аудиторних - <i>2 год.</i>		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі»

2.1. Мета вивчення дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» є формування інноваційного мислення, оволодіння інструментарієм творчого підходу до вирішення інноваційних задач, набуття знань і навичок в області розвитку креативного середовища й створення креативної туристичної організації.

Вивчення дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів «Менеджмент в туризмі», «Філософія», «Інноваційний менеджмент в туризмі», «Управління персоналом» цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

2.2. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;
- здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті;
- навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень;
- здатність організовувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді;
- вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї, приймати обґрунтовані рішення;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові:

- здатність встановлювати критерії, за якими туристична організація визначає подальші напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
- здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного тайм менеджменту;
- здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в туристичній організації;
- навички формування та демонстрації лідерських якостей;
- здатність використовувати сучасні технології управління фінансовою, маркетинговою, кадровою підсистемами туристичної організації, її безпекою.

2.3. Результати навчання:

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: застосовувати концепції, методи та інструменти креативного менеджменту для результативного та ефективного управління туристичною організацією; організовувати та здійснювати ефективні комунікації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті, застосовувати на практиці знання іноземної мови; практикувати використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні туристичною організацією; аргументувати власну точку зору в дискусії на основі етичних міркувань, соціально відповідально та демонструвати вміння взаємодіяти з людьми і впливати на їх поведінку.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» є набуття комплексних знань щодо вибору нових форм і засобів управління знаннями в інноваційній туристичній сфері в процесі створення ефективної та гнучкої системи управління інноваційними процесами. Це означає, що студенти повинні знати методологічні основи креативного менеджменту в туризмі, організацію, планування, функції й засоби управління креативністю. При цьому вони повинні вміти встановлювати взаємозв'язки між економічними, психологічними, організаційними, соціальними процесами, різноманітні їх форми, вміти планувати й організовувати творчу роботу в команді, керувати розвитком фахівців, досягати мети туристичної організації через формування висококваліфікованого, креативного та конкурентоспроможного на ринку праці працівника, здатного приймати об'єктивні рішення в різних ситуаціях, вміти використовувати набутий досвід на практиці.

2.5. Завдання лекційних занять:

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ввести в практику підготовки інтерактивні *методи навчання*, які здатні перетворити вербальні знання в невербальні ще на студентській лаві та сформувані в майбутніх фахівців навички аналізу та критичного мислення, вміння демонструвати різні її позиції та точки зору, бачити наслідки від упровадження управлінських рішень, навички оцінювання альтернативних варіантів в умовах невизначеності.

У результаті проведення лекцій студенти повинні:

Знати:

- сутність предмета та мети навчальної дисципліни;
- роль та значення креативного менеджменту в туризмі як науки;
- зміст понять «інновація», «творче мислення», «компетентність», «мотивація», «креативна організація»;
- сутність існуючих концепцій і теорій креативних туристичних організацій;
- особливості персоналу в системі креативного менеджменту;

- ознаки креативності в туристичному бізнесі;
- складові креативності;
- сутність мотиваційного процесу в креативному менеджменті;
- сутність та види процесу людського мислення;
- методи постановки й системного аналізу управлінських проблем;
- сучасні концепції управління знаннями та інтелектуальним капіталом;
- процеси формування креативного середовища на туристичному підприємстві;
- соціально-психологічні особливості творчого колективу;
- стратегії розвитку й творчого потенціалу в туристичних організаціях;
- чинники впливу на підвищення креативності;
- інформаційне забезпечення системи креативного менеджменту в туризмі;
- правове забезпечення креативного менеджменту в туризмі;
- особливості функціонування креативних туристичних організацій.

Вміти:

- визначати внутрішні бар'єри, що перешкоджають прояву творчого потенціалу людини;
- застосовувати методи та евристичні прийоми активізації творчого мислення;
- складати схеми прийняття рішень в інноваційному процесі;
- формувати загальну модель створення команди;
- оцінювати результати творчої діяльності організації;
- визначати типи мислення за типологічною методикою Майерса-Брігса;
- застосовувати методи управління креативністю (професійні, світоглядні і громадянські якості).

2.6. Завдання проведення практичних занять:

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб сформувати у студентів уміння та навички з особливостей здійснення управлінського впливу, що сприятиме формуванню керівних навиків, здатності до прийняття креативних управлінських рішень.

У результаті проведення практичних (семінарських) занять студенти повинні:

Знати:

- функції креативного менеджменту і креативного менеджера;
- особливості праці креативних менеджерів;
- завдання організації праці креативних менеджерів;
- засади функціонального поділу праці в управлінні туристичними підприємствами;
- методи навчання креативних менеджерів;
- особливості нормування управлінської праці;
- методи аналізу трудових процесів в управлінні туристичними підприємствами;

- технологію підготовки управлінських рішень;
- вимоги до службового спілкування креативного менеджера;
- методи оцінювання праці креативного менеджера;
- методи стимулювання праці креативних менеджерів;
- засади програмування професійної кар'єри.

Вміти:

- організувати робоче місце керівника (фахівця);
- аналізувати умови праці креативного менеджера;
- розробляти заходи щодо вдосконалення трудових процесів в управлінні туристичними підприємствами;
- виявляти інформаційні потреби керівників і фахівців;
- розробляти заходи щодо вдосконалення інформаційного забезпечення креативних менеджерів;
- аналізувати стан і ефективність делегування повноважень керівників середнього і вищого рівнів управління;
- організувати підготовку ділових нарад і зустрічей;
- аналізувати ефективність роботи секретаря керівника;
- консультувати керівників з питань організації праці управлінського персоналу;
- програмувати власну професійну кар'єру;
- через рольові та ділові ігри відпрацьовувати сценарії по оптимізації креативного управління туристичними організаціями.

3. Програма дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

СУТНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРЕАТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Сутність креативного менеджменту в туристичному бізнесі

Суть та місце креативного менеджменту як науки. Концептуальні засади креативного менеджменту в туризмі. Завдання креативного менеджменту в туризмі. Суб'єкти та принципи креативного менеджменту в туризмі. Основні чинники, які впливають на креативну діяльність. Актуальність запровадження креативного менеджменту в туризмі.

Тема 2. Формування креативної особистості в організаціях сфери туризму

Сутність творчості та креативності. Творчий потенціал особистості туристичного підприємства. Структура творчого потенціалу особистості туристичного підприємства. Риси креативності економічної свідомості особистості туристичного підприємства. Мислення у дослідницькій та управлінській діяльності туристичного підприємства. Класифікація мислення. Види творчого мислення. Зв'язок креативності з інтелектом.

Тема 3. Процес пошуку креативних рішень в організаціях сфери туризму: організаційні аспекти

Характеристика креативного процесу. Методи пошуку креативних ідей у туристичному бізнесі. Сутність процесу пошуку креативних рішень.

Сучасні моделі процесу пошуку креативних рішень. Класифікація типових прийомів пошуку рішень. Характеристика креативного процесу. Етапи розроблення креативних рішень в туристичній організації. Креативність як соціально-психологічний феномен.

Тема 4. Керівник як лідер креативного менеджменту в організаціях сфери туризму. Менеджмент ідей

Розробка креативних ідей. Методи пошуку креативних ідей. Місце критики у процесі генерування креативних ідей. Визначення найімовірнішої зони пошуку рішення: випадковий набір методів (прийомів).

Класифікація прийомів пошуку рішень. Основні риси та критерії менеджера креативного типу. Формування потенціалу менеджера креативного типу. Нові якості креативних працівників виникнення концепції компетенцій персоналу. Ієрархія якостей креативних працівників підприємства.

Виділення групи керівників інноваційних підприємств, діяльність яких лежить у сфері досліджень і розробок: менеджер знань, координатор знань, експерти, генератором ідей, керівників спеціалізованих підрозділів і менеджерів проектних груп. Роль менеджера у створенні організації, що самонавчається. Основні джерела поширення знань в організації. Інструмент управління «коучинг».

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА УПРАВЛІННЯ КРЕАТИВНІСТЮ

Тема 5. Формування креативного середовища в організаціях сфери туризму

Процес формування креативного середовища на туристичному підприємстві. Зовнішні бар'єри прояву креативності. Використання теорії складних систем до туристичних організацій.

Спільна еволюція, адаптація й планування. Структура й творчість, ієрархії й мережі. Використання культурних, соціально-психологічних можливостей середовища для реалізації цілей працівників і бізнес-цілей туристичного підприємства.

Сутність та стадії згуртованості творчого колективу. Колективи згуртовані, розчленовані та роз'єднані. Фактори, що впливають на згуртованість колективу. Роль комунікацій в формуванні креативного середовища на туристичному підприємстві.

Соціально-психологічні особливості творчого колективу як об'єкта управління. Психологічна сумісність працівників та керівників сучасних креативних туристичних організацій. Психологічні риси особистості керівника, вимоги до нього як до лідера. Управління стресами й конфліктами.

Тема 6. Управління креативністю. Створення креативної туристичної організації

Чинники впливу підвищення креативності постановки задачі: свобода дій; ресурси; склад робочої групи; стимулювання керівників; організаційна підтримка. Освоєння нових технологій розробки й прийняття інноваційних рішень.

Активізація інноваційного мислення керівників туристичних підприємств, освоєння навичок проектування бізнес-напрямів і розвитку бізнес-ідей, інновації й управління знаннями. Система управління креативністю в туристичній організації: формування завдань, склад креативної групи, програма дія, ресурсне забезпечення, система заохочень, організаційна підтримка, винагорода й ризику. Емфатичне проектування як метод пошуку нових рішень.

Креативна туристична організація й основні аспекти її роботи, взаємозв'язок творчих лабораторій з іншими підрозділами організації. Роль менеджера проекту. Стиль лідерства та його роль у розвитку креативності персоналу. Вимоги до ділових, професійних та особистісних рис менеджера проекту. Інформаційне забезпечення системи креативного менеджменту.

Тема 7. Мотиваційна основа креативних ідей в організаціях сфери туризму

Поняття про творчість. Оцінка творчого потенціалу. Особистість і творчість. Характеристика творчого потенціалу. Індивідуальний творчий потенціал. Інтуїція – рушійна сила бізнесу. Інсайт як центральна ланка вирішення проблем. Евристичні прийоми активізації творчого мислення. Функціонально-вартісний аналіз. Метод мозкового штурму. Поняття про творчість. Особистість і творчість. Характеристика творчого потенціалу. Індивідуальний творчий потенціал. Інтуїція – рушійна сила бізнесу. Інсайт як центральна ланка вирішення проблем. Творчий підхід керівника до мотивації працівників.

Креативний персонал. Ефективне управління процесом розвитку креативності персоналу підприємства. Компоненти креативних ресурсів працівника підприємства. Використання поетапної методики ухвалення управлінських рішень щодо розвитку креативності у персоналу. Фактори розвитку творчості персоналу в компанії. Сучасні методи стимулювання персоналу на підприємствах. Модель мотивації, що спрямована на розвиток креативності працівників підприємства. Методи стимулювання інноваційних креативних колективів. Типологія методів стимулювання персоналу ІКК. Пріоритетні бази та методи стимулювання учасників ІКК за різних форм їхнього утворення.

Тема 8. Латеральне мислення і свідомо творчість у туристичному бізнесі

Поняття латерального мислення. Принцип дії латерального мислення. Нестандартне мислення. Порівняння логічного і латерального мислення. Пошук і генерування нових ідей. Закон креативності. Характеристика основних

критеріїв ідеї. Методи активізації пошуку і вирішення творчих задач в туристичній організації. Метод мозкового штурму. Інтуїтивний метод прогнозування. Метод евристичного прогнозування. Інновації та управління знаннями. Формування креативних ідей. Пошук і генерування нових ідей. Методи активізації пошуку і вирішення творчих задач в туристичній організації.

Тема 9. Формування творчих професійних команд в організаціях сфери туризму

Соціально-психологічна сутність творчих команд. Соціально-психологічний клімат та творча атмосфера колективу. Формування позитивного іміджу креативної туристичної організації.

Команда кращих з кращих. Команда із учасників «школи досвіду». Основні характеристики групи, які необхідно враховувати при організації роботи. Негативні та позитивні моменти групової діяльності. Оптимальна модель колективу. Важливі передумови ефективної життєдіяльності колективу. Соціально-психологічний клімат професійної групи. Основні риси здорового соціально-психологічного середовища організації.

Правильно організоване творче середовище. Характеристика творчих професійних команд. Основними характеристиками оптимального творчого середовища. Причини порушення соціально-психологічного клімату. Стиль керівництва та манери поведінки керівника.

Конфлікт. Причини організаційно-трудова конфліктів. Різновиди сумісності. Формування іміджу. Позиціонування. Міфологізація. Дистанціювання. Візуалізація. Індивідуалізація сприйняття.

Тема 10. Управління кадровою політикою в організаціях сфери туризму

Значення людського чинника в системі управління туристичною організацією.

Креативні методи професійного відбору. Професійне навчання як основний напрямок професійного розвитку.

Управління персоналом. Аспекти розгляду людини в організації. Професійний відбір. Проведення профвідбору. Етапи процесу відбору кадрів.

Метод експертного оцінювання психологічної моделі професії. Етапи проходження співбесіди. Типи бесід. Case – Інтерв'ю, проєктивне інтерв'ю. Вимоги до проєктивного інтерв'ю. Методи підбору персоналу. Ефективний персонал. Робота з кадровим резервом. Джерела формування резерву. Індивідуальні плани підготовки.

Тема 11. Самоменеджмент в організаціях сфери туризму

Розвиток самоусвідомлення та емоційного інтелекту. Постановка цілей та вдосконалення лідерських здібностей.

Формування навичок ефективного спілкування та переконання. Самоменеджмент. Саморозвиток, індивідуальні техніки саморозвитку: інтерв'ю

із самим собою, написання історії життя чи автобіографії, складання щоденних та тижневих самозвітів, запис фантазій, складання виступу співробітників з приводу завершення трудової діяльності, ранжування цінностей, пов'язаних з роботою, за пріоритетом, балансовий звіт активів і пасивів, створення презентації способу життя.

Навики емоційного інтелекту: усвідомлення власних емоцій, усвідомлення емоцій інших людей, управління власними емоціями. Позитивне мислення. Йога та інші тренування і медитації. Сміхотерапія. Аналіз емоційного стану. Фізіологічний рівень регуляції психофізичного стану. Емоційно-вольова регуляція психофізичного стану. Ціннісно-смысловий рівень регуляції психофізичного стану.

Найбільш популярні інструменти особистої та професійної ефективності. Можливі ступені розвитку лідерського потенціалу. Модель процесу міжособистісного спілкування. Основні компоненти міжособистісного спілкування. Необхідні навиками для ефективного відправлення повідомлень. Зворотний зв'язок: Мета запиту і отримання зворотного зв'язку. Тактики переконань.

Тема 12. Управлінське спілкування в організаціях сфери туризму

Суть і значення ділового спілкування. Ділове спілкування як комунікація та взаємодія.

Етика ділових комунікаційних процесів. Монологічні види ділового спілкування. Діалогічні види ділового спілкування. Письмове ділове спілкування. Ділове спілкування за відповідними засобами.

Дискусія. Диспут. Прийоми рефлексорного слухання. Ехо-техніка. Повідомлення про сприйняття іншого. Розвиток ідеї. Резюмування. Розпитування. Основні характеристики позицій при спілкуванні за теорією Є. Берна. Реакції на маніпулятивну поведінку та захист від неї під час переговорів (за О. В. Данчевою та Ю. М. Швалб). Етичні норми та принципи взаємодії керівника з підлеглим.

Тема 13. Технологія прийняття та реалізації креативних управлінських рішень в організаціях сфери туризму

Сутність та особливості управлінських креативних рішень в організаціях сфери туризму. Умови розробки і прийняття управлінських рішень, які ґрунтуються на досвіді та судженнях. Інтуїтивні управлінські рішення.

Методи і моделі пошуку та прийняття креативних управлінських рішень в організаціях сфери туризму. Управлінське рішення відносно інвестування в інновації. Ухвалення управлінського рішення.

Етапи дискретнобезперервного творчого процесу розробки креативних управлінських рішень. Особливості управлінських рішень. Умови розробки і прийняття управлінських рішень, які ґрунтуються на досвіді та судженнях.

Класифікація чинників, що визначають якість і ефективність креативних управлінських рішень. Інтуїтивні управлінські рішення. Методи пошуку і

прийняття креативних управлінських рішень. Основні форми ухвалення управлінських рішень в креативних туристичних організаціях.

Тема 14. Креативні ролі в професійній діяльності менеджера організації сфери туризму

Роль менеджера у створенні туристичної організації, що самонавчається. Творча складова менеджера. Творча робота менеджера і підлеглого. Вплив лідерства на креативний потенціал менеджера. Ефективне лідерство в сучасному бізнес-середовищі. Навчання та зміни. Тренінг і коучинг – нові технології навчання менеджерів. Як креативність пов'язана з навчанням та змінами.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі»

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРЕАТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ					
<i>Тема 1. Сутність креативного менеджменту в туристичному бізнесі</i>	2	1	8		кейси
<i>Тема 2. Формування креативної особистості в організаціях сфери туризму</i>	4	1	8		тести
<i>Тема 3. Процес пошуку креативних рішень в організаціях сфери туризму: організаційні аспекти</i>	2	1	8	2	опитування
<i>Тема 4. Керівник як лідер креативного менеджменту в організаціях сфери туризму. Менеджмент ідей</i>	2	1	8		задачі кейси
Змістовий модуль 2. ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА УПРАВЛІННЯ КРЕАТИВНІСТЮ					
<i>Тема 5. Формування креативного середовища в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8		ділові ситуації
<i>Тема 6. Управління креативністю. Створення креативної туристичної організації</i>	2	1	8		тести, питання
<i>Тема 7. Мотиваційна основа креативних ідей в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8	2	опитування
<i>Тема 8. Латеральне мислення і свідома творчість у туристичному бізнесі</i>	2	1	7		тести, питання
<i>Тема 9. Формування творчих професійних команд в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8		тести, питання
<i>Тема 10. Управління кадровою політикою в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8		кейси
<i>Тема 11.</i>	2	1	8	1	о

<i>Самоменеджмент в організаціях сфери туризму</i>					питування
<i>Тема 12. Управлінське спілкування в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8		тести, питання
<i>Тема 13. Технологія прийняття та реалізації креативних управлінських рішень в організаціях сфери туризму</i>	2	1	8		тести, питання
<i>Тема 14. Креативні ролі в професійній діяльності менеджера організації сфери туризму</i>	2	2	8		тести, питання
<i>Тренінги</i>			4		
<i>Разом</i>	30	15	96	5	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття №1 (2 год.)

Тема: Поняття про креативний менеджмент. Керівник як лідер креативного управління організацією сфери туризму

Мета:

- засвоїти теоретичні знання про суттєві ознаки креативного менеджменту і поняття управлінської діяльності, її структури та функцій; досягти розуміння студентами специфіки предмету дисципліни;
- сприяти осмисленню студентами необхідності вивчення і засвоєння основних знань з теорій творчої особистості та їх використання в практиці управління організацією сфери туризму.

Завдання:

- Проаналізувати місце творчого підходу в управлінні організацією сфери туризму.
- Засвоїти предмет та об'єкт науки, мету та завдання.
- Розглянути актуальність запровадження креативного менеджменту в діяльність туристичної організації.
- Засвоїти індивідуально-психологічні властивості творчої особистості та навчитися враховувати їх в системі менеджменту.
- Проаналізувати основні харизматичні стратегії.
- Набути навиків розвитку емоційного інтелекту

Проблемні питання:

- Креативність як основа управління організацією сфери туризму.
 - Актуальність запровадження креативного менеджменту в діяльність організації сфери туризму.
 - Творчий потенціал особистості.
 - Поняття про творчий процес.
- Поняття і психологічна структура творчого потенціалу. Види творчості.

- Психологія творчої особистості. Риси творчої особистості.
- Харизма особистості. Харизматичні стратегії.
- Розвиток емоційного інтелекту (розуміння емоцій та вміння ними управляти).

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Засвоєння стратегій набуття харизматичних властивостей.
- Вправи на розвиток емоційного інтелекту.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Аблязов Р. А. Командний менеджмент : [Навч. посіб.] / Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008.–352 с.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент [Електрон. навч. посіб.] / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 498 с. – Режим доступу : <http://repo.lntu.edu.ua/1217/>.
3. Бороздина Г. В. Психологія делового общения : [Учеб. пособ.] / Г. В. Бороздина. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 224 с.
4. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
5. Вахович І. М. Теорії креативної економіки : міжнародний огляд [Електрон. ресурс] / І. М. Вахович, О. М. Чуль // Економічний форум. 3/2012. – Режим доступу : <http://eforum-lntu.com/assets/files/articles/2012/3/15.pdf>.

Практичне заняття №2 (2 год.)

Тема: Керівник як лідер креативного менеджменту. Менеджмент ідей

Мета:

- засвоїти методи пошуку креативних ідей;
- сприяти осмисленню студентами необхідності розвитку власного креативного інтелекту.

Завдання:

- Виокремити методи пошуку креативних ідей.
- Проаналізувати теорії вирішення креативних задач.
- Класифікувати типові прийоми пошуку рішень креативних задач.
- Засвоїти методи розвитку власного креативного інтелекту.

Проблемні питання:

- Методи пошуку креативних ідей.
- Теорія вирішення креативних задач.
- Класифікація типових прийомів пошуку рішень креативних задач.

- Методи розвитку креативного інтелекту.

Хід заняття:

- Вступ у тему
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Засвоєння методів пошуку креативних ідей.
- Вправи на розвиток креативного інтелекту.
- Розв'язування креативних задач.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Башук Т. О. Підбір персоналу та ухвалення рішень у креативному управлінні організацією : [текст] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2012. – № 1. – С. 148-155. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files//mmi2012_1_148_155.pdf.
2. Башук Т. О. Стимулювання та розвиток креативності : [текст] [Електронний ресурс] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2013. – № 1. – С. 150-160. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi_2013_1_150_160.pdf.
3. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
4. Вахович І. М. Теорії креативної економіки : міжнародний огляд [Електрон. ресурс] / І. М. Вахович, О. М. Чуль // Економічний форум. 3/2012. – Режим доступу : <http://eforum-lntu.com/assets/files/articles/2012/3/15.pdf>.

Практичне заняття №3 (2 год.)

Тема 3. Формування творчих команд

Мета:

- засвоїти методи побудови команди в організаціях сфери туризму та шляхи формування позитивного соціально-психологічного клімату.

Завдання:

- Засвоїти психологічну сутність організації сфери туризму.
- Охарактеризувати групу як соціальний феномен.
- Розглянути міжособистісні відносини в групі.
- Закріпити методи формування психологічного клімату в організаційній структурі підприємств сфери туризму.

Проблемні питання:

- Ефективне використання потенціалу спільної роботи різних людей для досягнення спільних цілей.
- Створення групових норм і правил командної взаємодії.
- Навики спільного прийняття рішень.

- Підвищення мотивації і лояльності співробітників організації сфери туризму.
- Мікроклімат і продуктивність праці.
- Формування психологічного клімату в організаційній структурі підприємств сфери туризму. Психологічні ускладнення при нововведеннях.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Ділові ігри.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Аблязов Р. А. Командний менеджмент : [Навч. посіб.] / Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008.–352 с.
2. Башук Т. О. Підбір персоналу та ухвалення рішень у креативному управлінні організацією : [текст] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2012. – № 1. – С. 148-155. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files//mmi2012_1_148_155.pdf.
3. Башук Т. О. Стимулювання та розвиток креативності : [текст] [Електронний ресурс] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2013. – № 1. – С. 150-160. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi_2013_1_150_160.pdf.
4. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент [Електрон. навч. посіб.] / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 498 с. – Режим доступу : <http://repo.lntu.edu.ua/1217/>.

Практичне заняття №4 (2 год.)

Тема 4. Управління творчими командами

Мета:

- усвідомлення студентами необхідності розвитку власних управлінських компетенцій;
- сприяти осмисленню студентами професійних психологічно важливих якостей менеджера.

Завдання:

- Проаналізувати умови розвитку особистості керівника, адаптивних процесів в мікросоціумі, типів та стилів керівництва.
- Розглянути психологічні профілі керівників підприємств сфери туризму.
- Окреслити відмінності між керівником і лідером.

Проблемні питання:

- Управління організаційними структурами як соціально-психологічна проблема. Формування інноваційного стилю управління.
- Лідерство.
- Моделі управління: переваги і недоліки.
- Психологічні особливості стилів управління.
- Знаходження «прихованих» резервів часу і делегування завдань.
- Психологія індивідуального стилю управління.
- Керівництво й лідерство як психологічний феномен.

Хід заняття:

- Вступ у тему
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Ділові ігри.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Башук Т. О. Підбір персоналу та ухвалення рішень у креативному управлінні організацією : [текст] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2012. – № 1. – С. 148-155. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files//mmi2012_1_148_155.pdf.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент [Електрон. навч. посіб.] / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 498 с. – Режим доступу : <http://repo.lntu.edu.ua/1217/>.
3. Бороздина Г. В. Психологія делового общения : [Учеб. пособ.] / Г. В. Бороздина. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 224 с.
4. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
5. Вахович І. М. Теорії креативної економіки : міжнародний огляд [Електрон. ресурс] / І. М. Вахович, О. М. Чуль // Економічний форум. 3/2012. – Режим доступу : <http://eforum-lntu.com/assets/files/articles/2012/3/15.pdf>.

Практичне заняття №5 (2 год.)

Тема. Мотиваційна основа креативних ідей

Мета:

- засвоїти основні методи мотиваційних креативних ідей;
- сприяти осмисленню студентами необхідності вивчення креативних методів мотивації підлеглих.

Завдання:

- Виокремити основні психологічні вимоги до організації стимулювання.
- Розглянути особливості мотивування творчих людей.
- Засвоїти необхідність індивідуального підходу до організації стимулювання персоналу.

Проблемні питання:

- Творчий підхід керівника до мотивації працівників.
- Творчість як потужний засіб мотивації.
- Психологічні вимоги до організації стимулювання.
- Методи мотивації.
- Використання морально-психологічних стимулів.
- Створення умов для самоствердження у праці та розвиток здібностей особистості.
- Метафорична ділова гра як засіб мотивації.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Метафорична ділова гра.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Макаренко О. Г. Креативный менеджмент : [Электрон. учеб. пособ. / О. Г. Макаренко, В. Н. Лазарев. – Ульяновск. : УлГТУ, 2011. –154 с. – Режим доступа : <http://window.edu.ru/resource/267/77267/files/ulstu2012-93.pdf>.
2. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / П. П. Микитюк. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.
3. Кини Р. Принятие решений при многих критериях : предпочтения и замещения: [Учеб. пособ.] / Р. Кини, Х. Райфа. – М. :Радио и связь, 1981.–560 с.
4. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К. :Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv.
5. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : [Навч. посіб.] / І. І. Свидрук. – К.: Центр навч. літер., 2012. – 224 с.
6. Туник Е. Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса [Електронний ресурс] / Е. Е. Туник. – Спб. : Речь, 2003. – 96 с. – Режим доступа : <http://www.klex.ru/930>.
7. Хайдуков И. Ф. Креативный менеджмент : Конспект лекций : [текст] / И. Ф. Хайдуков, А. Е. Щелконогов. – Челябинск.: Изд-во Изд-во ЮУрГУ, 2009. – 130 с.

Практичне заняття №6 (2 год.)

Тема. Управління кадровою політикою в організаціях сфери туризму

Мета:

- виокремити нестандартні методи профвідбору;
- засвоїти методи виявлення необхідності навчання та розвитку персоналу.

Завдання:

- Закріпити навички оцінки і самооцінки, використання аналітичної професіограми.
- Апробувати методи діагностики професійно важливих якостей менеджера організації сфери туризму.
- Розглянути основні методи профвідбору.
- Засвоїти методи виявлення необхідності навчання та розвитку персоналу.

Проблемні питання:

- Психологічна суть кадрової політики.
- Інструменти підбору, адаптації, мотивації персоналу.
- Методи профвідбору.
- Використання професіограм і психограм при доборі кадрів.
- Кейс-інтерв'ю.
- Навчання та вдосконалення персоналу.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Ділові ігри.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / П. П. Микитюк. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.
2. Кини Р. Принятие решений при многих критериях : предпочтения и замещения: [Учеб. пособ.] / Р. Кини, Х. Райфа. – М. :Радио и связь, 1981.–560 с.
3. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К.:Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv.
4. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : [Навч. посіб.] / І. І. Свидрук. – К.: Центр навч. літер., 2012. – 224 с.
5. Туник Е. Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса [Електронний ресурс] / Е. Е. Туник. – Спб. : Речь, 2003. – 96 с. – Режим доступу : <http://www.klex.ru/930>.

Практичне заняття №7 (2 год.)

Тема. Ефективне ділове спілкування

Мета:

- закріпити теоретичні знання із особливостей управлінського спілкування через їх практичне застосування.

Завдання:

- Розглянути процес міжособистісного спілкування як засіб формування СПК.
- Навчити плануванню і добору людських ресурсів, управління змінами організації.
- Закріпити теоретичні знання щодо проведення ділових переговорів.
- Засвоїти техніку ведення ділових переговорів.

Проблемні питання:

- Розвиток комунікативних здібностей: техніки переконання, зворотного зв'язку, ефективного використання критики і т.д.
- Вербальна і невербальна складові спілкування.
- Психологічні механізми взаєморозуміння.
- Методичні прийоми, ефекти та психологічні закони ефективного спілкування.
- Маніпуляції в діловому спілкуванні.
- Техніка ведення ділових переговорів.
- Управління процесом переговорів.
- Досягнення поставлених цілей.
- Попередження заперечень.
- Досягнення перемоги в переговорах.
- Психофізична підготовка до переговорів і зняття післяпереговорного напруження.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Ділові ігри.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Макаренко О. Г. Креативный менеджмент : [Электрон. учеб. пособ. / О. Г. Макаренко, В. Н. Лазарев. – Ульяновск. : УлГТУ, 2011. –154 с. – Режим доступа : <http://window.edu.ru/resource/267/77267/files/ulstu2012-93.pdf>.
2. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / П. П. Микитюк. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.
3. Кини Р. Принятие решений при многих критериях : предпочтения и замещения: [Учеб. пособ.] / Р. Кини, Х. Райфа. – М. :Радио и связь, 1981.–560 с.
4. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К. :Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv.

5. Туник Е. Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса [Электронный ресурс] / Е. Е. Туник. – Спб. : Речь, 2003. – 96 с. – Режим доступа : <http://www.klex.ru/930>.

6. Хайдуков И. Ф. Креативный менеджмент : Конспект лекций : [текст] / И. Ф. Хайдуков, А. Е. Щелконогов. – Челябинск.: Изд-во Изд-во ЮУрГУ, 2009.–130 с.

Практичне заняття №8 (2 год.)

Тема. Управління розробкою та впровадженням креативних управлінських рішень

Мета:

- відпрацювання навичок прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методів, спрямованих на розв'язання управлінських завдань і прийняття управлінських рішень.

Завдання:

- Закріплення психологічних прийомів генерації альтернатив.
- Основні стратегії вибору управлінських рішень.
- Розглянути переваги і недоліки групового прийняття управлінських рішень.

Проблемні питання:

- Особливості управлінських креативних рішень.
- Рішення, що ґрунтуються на досвіді і судженнях.
- Інтуїтивні рішення.
- Вимоги до прийняття управлінських рішень.
- Емоційно – вольова регуляція в процесі прийняття рішення.
- Методи, спрямовані на розв'язання управлінських завдань і прийняття управлінських рішень.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань. «Мозговий штурм».
- Ділові ігри.
- Робота з проблемними ситуаціями.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Кини Р. Принятие решений при многих критериях : предпочтения и замещения: [Учеб. пособ.] / Р. Кини, Х. Райфа. – М. :Радио и связь, 1981.–560 с.

5. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К. : Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv.

3. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : [Навч. посіб.] / І. І. Свидрук. – К.: Центр навч. літер., 2012. – 224 с.

4. Туник Е. Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса [Электронный ресурс] / Е. Е. Туник. – СПб. : Речь, 2003. – 96 с. – Режим доступа : <http://www.klex.ru/930>.

5. Хайдуков И. Ф. Креативный менеджмент : Конспект лекций : [текст] / И. Ф. Хайдуков, А. Е. Щелконогов. – Челябинск.: Изд-во Изд-во ЮУрГУ, 2009.–130 с.

Практичне заняття №9 (4 год.)

Тема. Імідж особистості керівника та організації

Мета:

- засвоїти механізми творення власного іміджу та іміджу компанії

Завдання:

- Проаналізувати імідж як інструмент впливу.
- Виробити стратегію створення якісної реклами.
- Розглянути способи творення власного іміджу.

Проблемні питання:

- Поняття іміджу.
- Види та структура іміджу організації.
- Механізми творення іміджу.
- Імідж організації: зовнішній вигляд організації, стиль роботи її керівництва. Облаштування робочих місць і режим роботи персоналу.
- Товарний вигляд продукції і реклама як носії іміджу організації.
- Створення якісної реклами.

Хід заняття:

- Вступ у тему.
- Обговорення основних питань.
- Ознайомлення з техніками творення іміджу.
- Вправлення у зміні власного іміджу.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Макаренко О. Г. Креативный менеджмент : [Электрон. учеб. пособ. / О. Г. Макаренко, В. Н. Лазарев. – Ульяновск. : УлГТУ, 2011. –154 с. – Режим доступа : <http://window.edu.ru/resource/267/77267/files/ulstu2012-93.pdf>.

2. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / П. П. Микитюк. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.

3. Кини Р. Принятие решений при многих критериях : предпочтения и замещения: [Учеб. пособ.] / Р. Кини, Х. Райфа. – М.: Радио и связь, 1981.–560 с.

4. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К. : Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступа : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv.

5. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : [Навч. посіб.] / І. І. Свидрук. – К.: Центр навч. літер., 2012. – 224 с.
6. Туник Е. Е. Модифицированные креативные тесты Вильямса [Електронний ресурс] / Е. Е. Туник. – Спб. : Речь, 2003. – 96 с. – Режим доступу : <http://www.klex.ru/930>.
7. Хайдуков И. Ф. Креативный менеджмент : Конспект лекций : [текст] / И. Ф. Хайдуков, А. Е. Щелконогов. – Челябинск.: Изд-во Изд-во ЮУрГУ, 2009. – 130 с.

Практичне заняття №10 (2 год.)

Тема. Організаційні конфлікти: їх регулювання та вирішення

Мета:

- засвоїти теоретичні знання про суттєві ознаки конфлікту, зокрема організаційного;
- сформувані у студентів практичні навички володіння конфліктною ситуацією .

Завдання:

- Сформувані у студентів навички визначення типів конфліктної поведінки та їх виявлення у поведінці працівника.
- Навчити студентів визначати ознаки ситуації, на підставі яких можна робити рекомендації щодо ефективного типу поведінки конфлікуючих.
- Формувати прийоми гнучкого поєднання проявів різних типів поведінки у конфлікті з метою конструктивного виходу з нього.
- Оволодіти окремими техніками аналізу та оцінки конфліктів як психологічної основи вироблення шляхів їх залагодження.
- Формування у студентів вміння приймати адекватні рішення з приводу поведінки суб'єктів конфлікту.
- Вироблення у студентів навичок виявлення конфліктних ситуацій у ділових взаєминах та формування вмінь попереджувати перехід конфліктної ситуації у конфлікт, знижувати конфліктну напругу.

Проблемні питання:

- Сутність конфлікту та його характерні риси.
- Типологія організаційних конфліктів.
- Стадії розвитку конфлікту. Наслідки конфліктів в організації.
- Принципи управління конфліктами.
- Методи перемоги в конфліктних ситуаціях.
- Підвищення особистісного емоційного потенціалу учасників.
- Робота із власними внутрішніми ресурсами (вміння справлятися із стресами, втому, вигоранням).
- Вміння вибудовувати відносини з підлеглими та партнерами.

Хід заняття:

- Фронтальне опитування.
- Робота над вирішенням конфліктних ситуацій.
- Аналіз причин зародження конфліктів на основі наявності різних виробничих стратегій і несумісних рис особистості на прикладі рольової гри «Нова група».
- Ділова гра «Конфлікт на підприємстві сфери туризму».
- Обговорення та аналіз результатів гри.
- Підсумок заняття.

Література:

1. Башук Т. О. Підбір персоналу та ухвалення рішень у креативному управлінні організацією : [текст] / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2012. – № 1. – С. 148-155. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files//mmi2012_1_148_155.pdf.
2. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент [Електрон. навч. посіб.] / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 498 с. – Режим доступу : <http://repo.lntu.edu.ua/1217/>.
3. Бороздина Г. В. Психологія делового об'єднання : [Учеб. посіб.] / Г. В. Бороздина. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 224 с.
4. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
5. Вахович І. М. Теорії креативної економіки : міжнародний огляд [Електрон. ресурс] / І. М. Вахович, О. М. Чуль // Економічний форум. 3/2012. – Режим доступу : <http://eforum-lntu.com/assets/files/articles/2012/3/15.pdf>.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «**Креативний менеджмент в туризмі**» виконується самостійно кожним студентом, охоплюючи всі основні теми даної дисципліни. Метою виконання КППЗ є оволодіння навичками застосування знань з дисципліни і формування вмінь самостійного дослідження окремих аспектів управлінської діяльності. КППЗ виконується у відповідності із встановленими вимогами і є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту.

Варіанти завдань КППЗ з дисципліни «**Креативний менеджмент в туризмі**»:

- Креативний менеджмент як наука.
Творче завдання: Розробіть схему відображаючу місце креативного менеджменту в системі наук.
- Сутність, структура та основні механізми творчості.
Творче завдання: Навести конкретні приклади реалізації творчих механізмів в реальній управлінській діяльності підприємств сфери туризму.

- Творча особистість менеджера організації сфери туризму та шляхи її формування.
Творче завдання: Складіть список із 10 чоловік, які, на вашу думку, є творчими менеджерами. Виділіть відомих менеджерів, управлінців та ділових людей сфери туризму. Аргументуйте свій вибір.
- Сутність і основні види управлінських рішень. Розв'язання конкретних творчих проблем та прийняття управлінських рішень.
- Творчі стратегії управління персоналом організації сфери туризму.
- Правила створення креативного середовища в туристичній компанії. Написання есе «Створення творчої атмосфери в організації сфери туризму».
- Діагностуйте, опишіть і проаналізуйте різні види клімату в колективі організації сфери туризму:
а) з власного досвіду, б) з досвіду знайомих в) з фільмів або літератури. Запропонуйте конструктивні методи формування сприятливого клімату.
- Конфлікти в організації сфери туризму і їх творче вирішення. *Творче завдання:* Діагностуйте, опишіть і проаналізуйте різні види конфліктів в колективі: а) з власного досвіду, б) з досвіду знайомих в) з фільмів або літератури. Запропонуйте конструктивні методи вирішення конфліктів.
- Мотивація й стимулювання творчої активності персоналу організації сфери туризму. *Творче завдання:* Розробіть цілісну систему мотивації творчої та інноваційної діяльності в організації сфери туризму.

7. Самостійна робота студентів

Головною метою самостійної роботи студентів є активізація систематичної роботи студентів, індивідуалізація навчання, підвищення якості засвоєння навчальної дисципліни.

Самостійна робота з навчальної дисципліни «**Креативний менеджмент в туризмі**» включає:

- ✓ підготовку до практичних занять (для студентів денної та заочної форм навчання);
- ✓ письмове виконання контрольних робіт (для студентів заочної форми навчання). Контрольна робота є комплексним завданням, в якому містяться два теоретичних і одне аналітико-ситуаційне завдання, виконання якого розвиває самостійність аналітичної обробки економічної інформації;
- ✓ підготовку до підсумкового контролю знань за контрольними питаннями.

Важливе значення в керівництві самостійною роботою студентів належить індивідуальним та груповим консультаціям, їх мета - допомогти студентам у вивченні того чи іншого питання, правильно організувати самостійну роботу над вивченням предмета.

Успішність підготовки до практичних занять і складання заліку значною мірою залежить від організації самостійної роботи. Для здійснення самостійної роботи студентам рекомендується ознайомитись із навчально-методичною

літературою, яка наведена у списку рекомендованої літератури, а також із публікаціями періодичних видань. Рекомендовану літературу необхідно вивчати систематично, згідно із списком і в такій послідовності:

- ✓ ознайомитись за навчальною програмою із змістом кожної теми;
- ✓ засвоїти навчальний матеріал, що належить до конкретної теми;
- ✓ дати відповідь на контрольні запитання відповідної теми;
- ✓ виписати всі незрозумілі питання для розгляду їх на консультації.

При вивченні навчального матеріалу необхідно використовувати звіти підприємств та інші джерела економічної інформації, аналізуючи зміни показників за методикою, поданою в підручниках.

Основними видами контролю рівня опанування навчального матеріалу студентами денної форми навчання є усне опитування (заочної форми навчання - перевірка контрольних робіт). За результатами контролю студентам виставляють оцінки в журналах поточної успішності за бальною системою модульно-рейтингового контролю. Підсумковий контроль знань у вигляді заліку здійснюється за контрольними питаннями.

Перелік питань визначається викладачем і може змінюватись. Форми звіту студентів за результатами самостійної роботи також визначаються викладачем. Контроль самостійного вивчення окремих питань відбувається на основі колоквиумів, підготовки рефератів, контрольних робіт, вибіркового опитування на практичних заняттях, що проводяться викладачем за графіком контролю самостійної роботи студентів.

№ з/п	Тема та зміст самостійної роботи	К-сть годин	Форма представлення
1.	<p>Опрацювання лекційного матеріалу, законодавчих та нормативних актів, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, незалежних джерел та рекомендацій неурядових аналітичних центрів. Вивчення досвіду креативного менеджменту в туризмі в зарубіжних країнах. Підготовка ессе за тематичними напрямками:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція теорії й практики креативного менеджменту. 2. Сучасні концепції менеджменту. 3. Аналіз сучасних стилів управління. 4. Творчий стиль управління. 5. Сутність, структура та основні механізми творчості. 6. Фантазія, інтуїція та продуктивне мислення в структурі творчості. 7. Прояви творчості у рекламі, маркетингу, управлінні, бізнесі. 	78	Підготовка ессе з проблемних питань

	<p>8. Риси та якості творчої особистості менеджера організації сфери туризму.</p> <p>9. Основні фактори та функції ефективного творчого управління.</p> <p>10. Сутність та основні функції управлінської діяльності.</p> <p>11. Творче планування на основі бачення майбутнього.</p> <p>12. Правила делегування повноважень. Методи творчого розв'язання проблем.</p> <p>13. Методи творчого прийняття управлінських рішень. Сучасні теорії лідерства.</p> <p>14. Авторитет лідера в організації сфери туризму та його визначення.</p> <p>15. Організація і проведення творчих успішних переговорів.</p> <p>16. Особливості творчого ділового спілкування.</p> <p>17. Творчі елементи невербального спілкування.</p> <p>18. Способи і методи творчого розв'язання конфліктів.</p> <p>19. Творчість і гармонійний розвиток менеджера сфери туризму.</p> <p>20. Місце, роль та значення коучингу в розвитку креативної організації сфери туризму.</p> <p>21. Творчі команди.</p> <p>22. Культура та соціальний капітал як фактори розвитку туристичної фірми.</p> <p>23. Правила створення креативного середовища в туристичній компанії.</p> <p>24. Методи формування інноваційного середовища.</p> <p>25. Характеристика туристичної організації як системи, що саморозвивається.</p> <p>26. Креативність, як головна умова професіоналізму та особистісного зростання фахівця сфери туризму.</p> <p>27. Особливості мотивації креативних особистостей.</p> <p>28. Сучасні методи мотивації творчої активності персоналу туристичної організації.</p> <p>29. Створення клімату, в якому креативність є способом життя.</p> <p>30. Інноваційна теорія креативності.</p> <p>31. Спільні і відмінні риси між культурами звичайної та креативної туристичної організації.</p> <p>32. Сутність трансферного потенціалу розвитку систем креативного менеджменту в туризмі.</p>		
2.	Виконання індивідуального завдання	6	КПЗ
3.	Тренінг з дисципліни	4	Презентація результатів

8. Організація проведення тренінгу

Тренінг з дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» проводиться у навчальному процесі підготовки магістрів з метою вироблення

практичних навичок роботи у команді, розвитку здатності прогнозувати поведінку інших учасників та освоєння методів групової комунікації у вирішенні завдань із реалізації завдань креативного менеджменту в організації туристичної сфери.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування малих робочих груп (3-5 груп), визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу

- 1. Формування бізнес-моделі організації сфери туризму, структурування її елементів та побудова системи управління процесами.**
- 2. Формулювання місії та обґрунтування цілей організації сфери туризму.**
- 3. Проектування організаційної структури управління та розподіл повноважень і відповідальності управлінського персоналу сфери туризму.**
- 4. Визначення критеріїв результативності та якості системи креативного менеджменту організації сфери туризму та вироблення рекомендацій їх підвищення.**
- 5. Управління ризикозахищеністю організації сфери туризму.**

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У навчальному процесі застосовуються наступні методи оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- аналітичні звіти, реферати, есе;

- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- ректорська контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навиків за шкалою Університету здійснюється на основі модульно-рейтингової системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної самостійної роботи студентів, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу студента, запровадження здорової конкуренції між студентами у навчанні і розвитку творчих їх здібностей. Модульно-рейтинговий контроль здійснюється на основі попередньо визначених змістових модулів, які є логічно завершеними частинами теоретичного та практичного навчального матеріалу за окремими етапами вивчення дисципліни.

За бальною шкалою оцінювання, яке використовується в навчальному закладі, рівень засвоєння матеріалу оцінюється наступним чином:

- 90 – 100 балів – 5 (відмінно)
- 75 – 89 балів – 4 (добре)
- 60 – 74 балів – 3 (задовільно)
- до 60 балів – 2 (незадовільно).

За окремими формами контролю знань студентів з дисципліни застосовуються критерії оцінювання, подані в таблиці 1.

Таблиця 1

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (поточні оцінки, підсумкова оцінка за КППЗ)	Разом
30	40	30	100%
Тиждень 8	Тиждень 17	Тиждень 17	

В процесі вивчення дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- оцінювання завдань, виконаних у ході рольової гри;
- ректорська контрольна робота;

- екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту* (таблиця 2).

*Відповідно до наказу ТНЕУ від 06.07.2015р., №400.

Таблиця 2

<i>За шкалою Університету</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F(незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок

<i>№ з/п</i>	<i>Найменування</i>	<i>Номер теми</i>
1.	Електронний варіант опорного конспекту лекцій	1-14
2.	Електронний варіант методичних рекомендацій до проведення практичних занять з дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» для студентів ОС магістр спец.242 «Туризм»	1-14
3.	Електронний варіант методичних рекомендацій до виконання КППЗ з дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі» для студентів ОС магістр спец.242 «Туризм»	1-14
4.	Електронний варіант тренінгових вправ	2-10
5.	Презентації, схеми, рисунки, матриці, аналітичні таблиці	1-14

12. Рекомендовані джерела інформації з дисципліни «Креативний менеджмент в туризмі»

Основна

1. Аблязов Р. А. Командний менеджмент : [Навч. посіб.] / Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 352 с.
2. Башук Т. О. Підбір персоналу та ухвалення рішень у креативному управлінні організацією / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2012. – № 1. – С. 148-155. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files//mmi2012_1_148_155.pdf. – Назва з титул. екрану.

3. Башук Т. О. Стимулювання та розвиток креативності / Т. О. Башук // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2013. – № 1. – С. 150-160. – Режим доступу : http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi_2013_1_150_160.pdf. – Назва з титул. екрану.
4. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент [Електрон. навч. посіб.] / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2014. – 498 с. – Режим доступу : <http://repo.lntu.edu.ua/1217/>. – Назва з титул. екрану.
5. Бороздина Г. В. Психология делового общения : [Учеб. пособ.] / Г. В. Бороздина. – М. : ИНФРА-М, 2006. – 224 с. – Назва з титул. екрану.
6. Василенко В. О. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 356 с.
7. Галіцина Л.В. Керівник : мистецтво стратегії і тактики / Людмила Галіцина . – К.: Шк. світ, 2010. – 128 с
8. Гринев В. Ф. Инновационный менеджмент : [Учеб. пособ.] / В. Ф. Гринев. – К. : МАУП, 2000. – 114 с.
9. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент: Навч. Посібник. – К.: Главник, 2006. – 144 с.
10. Даниленко Л.І. Менеджмент інновацій в освіті. – К.: Шкільний світ, 2007. – 120 с.
11. Должанський І. З. Управління потенціалом підприємства : [Навч. посіб.] / Должанський І. З., Загорна Т. О., Удалих О. О. та інші – К.: ЦЕК, 2006. – 362 с.
12. Левченко, Л. С. Стратегічний менеджмент навчального закладу [Текст] : навчально- методичний посібник / Л. С. Левченко ; Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка, Інститут педагогіки і психології. – Суми : Видавництво Сум ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. – 140 с.
13. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. – Х.: Видав. група «Основа», 2007. – 448 с.
14. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент : [Навч. посіб.] / П. П. Микитюк. – К. : ЦУЛ, 2007. – 400 с.
15. Павелків Р. В. Загальна психологія [Електронний ресурс] / Р. В. Павелків. – К. : Академвидав, 2002. – 506 с. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/psihologiya/zagalna_psihologiya_-_pavelkiv_rv. – Назва з титул. екрану.
16. Свидрук І. І. Креативний менеджмент : [Навч. посіб.] / І. І. Свидрук. – К.: Центр навч. літер., 2012. – 224 с.

Допоміжна

1. Дерлоу Д. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішення: Посібник/ Д. Дерлоу. - К.: Наукова думка, 2001. - 242 с.
2. Карпов А.В. Психология менеджмента: Учебное пособие/ А.В. Карпов. - М.: Гардарики, 2004. - 584 с.
3. Кизевич Г.В. Принципы выживания, или Теория творчества на каждый день. –М.: Изд. Дом «Вильямс», 2004. –400 с.

4. Кирхлер Э. Мотивация в организациях. Психология труда и организационная психология: Т.1/ Э. Кирхлер, К. Родлер. - Харьков: Изд-во Гуманитарный центр, 2003. - 144 с.
5. Лемберт Т. Ключові проблеми керівника. 50 перевірених способів вирішення проблем: Посібник/ Т. Лемберт. - К.: Всеуито, Наукова думка, 2001. - 303 с.
6. Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Навчальний посібник/ В.С. Лозниця. - К.: ТОВ "УВПК "ЕксОб", 2003. - 512 с. Льюис Дж. Управление командой: как заставить других делать то, что вам нужно/ Дж. Льюис. - СПб.: Питер, 2004. - 160 с.
7. Мистецтво управління персоналом. Таланти і лідери: Бібліотека журналу "Управління компанією"/ За ред. Ю. Наврузова, Н. Черепухіна. - К.: Вид-во Олексія Капусти, 2002. - 300 с.
8. Рапопорт Б.М. Оптимизация управленческих решений/ Б.М. Рапопорт. - М.: ТЕИС, 2001. - 264 с.
9. Савельєва В.С. Психологія управління: Навчальний посібник / В.С.Савельєва. - К.: ВД "Професіонал", 2005. - 320 с.
10. Столяренко Л.Д. Психология управления: Учебное пособие/ Л.Д.Столяренко. - Ростов н/Д: Феникс, 2004. - 512 с.
11. Харари О. Как вести за собой людей и добиваться успеха: Принципы лидерства по Колину Пауэллу/ О. Харари. - М.: Мир, 2003. - 239 с.
12. Эффективное принятие решений. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. - 184 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека on-line [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.studentu.org.ua/index.php?do=static&page=men>. – Назва з титул. екрану.
2. Бібліотека Тернопільського національного економічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://library.tneu.edu.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=897:2012-03-14-07-04-15&catid=28:2011-11-24-10-53-00. – Назва з титул. екрану.
3. Науковий журнал [Електронний ресурс] / Луцький національний технічний університет. – Режим доступу : <http://eforum-lntu.com/archive.html>. – Назва з титул. екрану.
4. Інтернет-портал для управлінців Менеджмент.com.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.management.com.ua/hrm/motivation.php>. – Назва з титул. екрану.
5. Маркетинг і менеджмент інновацій : Науковий журнал [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/content>. – Назва з титул. екрану.